

شب سرنوشت

<"xml encoding="UTF-8?">

اشاره شب‌های قدر، اوج پر گشودن در فضاي نيایش و بندگی، و نهایت شکوفایی رحمت الهي بر بندگان است. شب قدر، ساعت پذیرایی از مهمانان بزم حضور است. در شب قدر، رو به آینه محاسبه می‌نشینیم و چهره جان را بی‌غبار می‌بینیم و با باران اشک، دل را در سحر رحمت و مغفرت، شست‌وشوی می‌دهیم. شب قدر، شب گشودن سفره دل و ریختن اشک نیاز و فصل گریستن در آستان آفریدگار بخشاینده است. شب قدر، شب احیای خویش، با دم مسیحایی دعاست؛ شبی است که باید قدر خویش را بشناسی، تقدیر خویش را رقم بزنی و خویشتن جدید را با قلم توبه و جوهر اشک ترسیم کنی.

باران رحمت قدر، باران رحمتی است که در جویبار هر فرد و هر جمع، به اندازه او جاری می‌شود. شخصیت افراد به گونه‌ای شکل گرفته که بعضی از آنان، توان پذیرش جریان رودی بیکران از رحمت و برکت قدر را دارند و برخی دیگر، این زمینه را ندارند. حقیقت شب قدر، از نوع حقایق قرآنی است و همان طور که قرآن شفا و درمان است، شب قدر نیز این‌گونه است :

" و از قرآن، نازل کردیم آنچه را مایه شفا و رحمت برای مؤمنان است، و البته به ستمگران چیزی جز خسارت و زیان اضافه نمی‌کند " .

فضیلت شب قدر شب قدر، از شب‌های مقدس و با برکت اسلامی است. خداوند در قرآن مجید از آن به بزرگی یاد کرده و سوره‌ای نیز به نام " قدر " نازل فرموده است. در تمام سال، شبی به خوبی و فضیلت شب قدر نمی‌رسد. این شب، شب نزول قرآن و شب فرود آمدن ملائکه به همراه برترین و مقرب‌ترین فرشتگان است که " روح " نامیده می‌شود. عبادت در شب قدر، برتر از عبادت هزار ماه است. در این شب، مقدرات یک‌سال انسان‌ها و روزی‌ها، عمرها و امور دیگر مشخص می‌شود. ملائکه در این شب بر زمین فرود می‌آیند، به پیشگاه امام زمان (عج) می‌روند و آنچه را برای بندگان مقدر شده است بر ایشان عرضه می‌دارند.

قدر و امت‌های پیشین یکی از موهبت‌هایی که بر امت پیامبر بزرگ اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم بخشیده شده، شب قدر است؛ چنان که در حدیثی از پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌خوانیم :

" خداوند به امت من شب قدر را بخشیده و هیچ یک از امت‌های پیشین، از این موهبت برخوردار نبوده‌اند " .

قدر، باران رحمتی است که در جویبار هر فرد و هر جمع، به اندازه او جاری می‌شود. شخصیت افراد به گونه‌ای شکل گرفته که بعضی از آنان، توان پذیرش جریان رودی بیکران از رحمت و برکت قدر را دارند و برخی دیگر، این زمینه را ندارند.

تقدیر و مسئله اختیار در روایات متعددی آمده است که در شب قدر، مقدرات یک‌سال انسان‌ها تعیین می‌گردد.

این امر هیچ گونه تضادی با آزادی اراده انسان و مسئله اختیار ندارد؛ چرا که تقدیر الهی بر اساس شایستگی‌ها و لیاقت‌های افراد و نیز میزان ایمان، تقوا، پاک‌ی تنّی مقدّر می‌شود؛ یعنی برای هر کس، آن مقدّر می‌کنند که لایق آن است و زمینه‌هایش، پیش‌تر از طرف خود او فراهم آمده، و این نه تنها با اختیار منافات ندارد، بلکه تأییدی بر آن است.

نمایی از شب قدر شب قدر، شب جدایی میان اولیای خدا و اولیای شیطان است. شب دعا و ندبه، و شب نزول رحمت عام و گرم خداوند است. شب آشتی بنده با خداوند، و شست‌وشوی تیرگی‌های دل است. شب خودسازی و نزدیک شدن به پروردگار است. شب تقسیم سهم است و بندگان به اندازه تلاششان در عبادت، پاداشی در خور می‌برند. شب یادآوری نعمت‌های مادی و معنوی خداوند است. شب عروج انسان، از خاک به افلاک است. شب بیدار ماندن، بیدار کردن و آگاه شدن از مکتب است.

شب اندیشه شب قدر، مهلتی است برای همه آنان که عمر خود را به بیراهه رفته‌اند، تا لحظه‌ای به خود آیند و اندیشه کنند در اینکه چیستند، کیستند، از کجا آمده‌اند و به کجا می‌روند، و تا فرصت باقی است، به جبران گذشته‌ها بپردازند و با توبه، از سقوط حتمی رهایی یابند. شب قدر، شبی است که بار دیگر انسان فرصت می‌یابد شیرینی معرفت را بچشد و با تقویت درجات ایمان و یقین، در راه سیر الهی و عروج به عالم بالا حرکت کند.

شب عاشقی شب قدر، شبی است که باید در عاشقی ثابت قدم بود. در طلب کوشید و بیدار ماند و دیدار جست و به نیایش پرداخت. شب قدر، شبی است که باید به نیازمندان رسید و دانایی طلبید. شب قدر، شبی است که باید به یاد روی آن محبوب عزیز، آن یار پنهان رخسار، عاشقانه نالید و دیدار روی او را از خدا طلبید. شب قدر، مهلتی است برای همه آنان که عمر خود را به بیراهه رفته‌اند، تا لحظه‌ای به خود آیند و اندیشه کنند در اینکه چیستند، کیستند، از کجا آمده‌اند و به کجا می‌روند، و تا فرصت باقی است، به جبران گذشته‌ها بپردازند.

شب سلامت در آیه آخر سوره قدر آمده است: "شب قدر، شبی است سراسر سلامت و خیر و رحمت تا طلوع صبح". شب قدر، شبی است که از آغاز تا پایان سلامت است؛ هم قرآن در آن نازل شده، هم عبادت در آن معادل هزار ماه است، هم برکات الهی در آن شب نازل می‌شود، هم رحمت خاص خدا شامل حال بندگان می‌گردد و هم فرشتگان و روح - بزرگ فرشتگان - در آن شب نازل می‌گردند. حتی بر پایه بعضی روایات، شیطان در آن شب در زنجیر است و از این نظر، شب قدر، شبی همراه با سلامت است.

کیفیت نزول قرآن بر اساس روایات، مجموع قرآن کریم، این معجزه جاوید رسول اعظم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، در شب قدر به یک‌باره بر قلب حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نازل شد. به این نوع نزول، در اصطلاح، نزول دفعی (یک‌باره) و نزول اجمالی قرآن می‌گویند. اما قرآن نزول تدریجی و تفصیلی هم دارد که در 23 سال بر آن حضرت نازل گردید. چه لذت‌بخش است در شب نزول قرآن، کنار چشمه سار زلال وحی، فروتنانه بنشینیم و دل و جان تشنه را از آن سیراب کنیم.

فرصت طلایي شب‌هاي قدر، فرصتي است طلایي براي برقراري ارتباط مستقيم با پروردگار و راز و نیاز با او. این شب‌ها، بهترین فرصت و بهانه براي ترک هميشگي گناهان، دوري از بدی‌ها و پاک کردن زنگار از دل هاست. به اعتقاد بزرگان، شب‌هاي قدر، اوقات پر رمز و رازي است که در آن، خداوند وعده داده دعاهاي بندگان خود را اجابت کند.

شب برگزیده شب قدر، شبی است که خداوند آن را از میان شب‌ها برگزیده است؛ چنان که از بین موجودات، انسان، از جمع پیامبران، حضرت محمد صلي الله عليه وآله وسلم، از میان مکاتب، اسلام، از بین خانه‌هاي روي زمین، کعبه، از جمع سنگ‌ها، حَجَرُ الْأَسود، از میان کتاب‌هاي آسماني، قرآن، از راه‌ها، صراط مستقيم، از سوره‌هاي قرآن، یس، از روزهاي هفته، جمعه، و از ماه‌هاي سال، رمضان را انتخاب کرده است.

شیاطین در شب قدر شب قدر، شبی است که شیاطین در بندند و زمینه براي کارهاي خداپسندانه و مفید به حال فرد و جامعه، فراهم است. از این رو، در آن شب، مؤمنان از شر وسوسه‌هاي شیاطین ایمن هستند. از رسول خدا صلي الله عليه وآله وسلم روايت است که: "شیطان در این شب، تا صبح بیرون نمی‌آید و قدرت ندارد به کسی آسیب برساند. همچنین سحر هیچ ساحري در این شب اثر نمی‌کند."

مناجات موسي عليه السلام روايت است که حضرت موسي عليه السلام به خداوند عرض کرد: خداوندا! می‌خواهم به تو نزدیک شوم. فرمود: قرب من از آن کسی است که شب قدر بیدار شود. گفت: خداوندا! رحمت را می‌خواهم. فرمود: رحمت از آن کسی است که در شب قدر به نیازمندان رحمت آورد. گفت: خداوندا! جواز گذشتن از صراط را از تو می‌خواهم. فرمود: از آن کسی است که در شب قدر صدقه‌اي بدهد. گفت: خداوندا! از درختان بهشت و از میوه‌هايش می‌خواهم. فرمود: از آن کسی است که در شب قدر تسبیح من گوید. گفت: خداوندا! رهایی از جهنم را می‌خواهم. فرمود: از آن کسی است که در شب قدر بخشایش بخواهد. گفت: خداوندا! خشنودي تو را می‌خواهم. فرمود: خشنودي من از آن کسی است که در شب قدر دو رکعت نماز بگزارد.

نیایش الهي! ماه مبارک را حرام کردم؛ که نه قدر روزه را دانستم و نه قدر قدر را، نه قرآن خواندم و نه سحر داشتم و نه سهر. در ليلة الجوائز، جز شرمساري چه برم. بارالها! آهم جهنم‌سوز است. الهي! وای بر آنکه در شب قدر، فرشته بر او فرود نیامده، با دیو همدم و هم‌نشین گردد. الهي! به حرمت راز و نیاز اهل راز و نیازت، این ناهل را سوز و گداز ده.

***** برگرفته از پایگاه حوزه